

Det har vakt en del opmærksomhed, at designeren Anne Black har beskyldt Netto for at plagiere nogle af hendes produkter. Men den slags sager er slet ikke så sjældne, fortæller advokaterne. Arkivfoto: Scanpix/Brian Bergman

Når Black skændes med Netto ...

Langt fra enestående, at designere føler sig plagieret.

OPHAVSRET

Af John H. Jeppesen

Advokat

og Nicolai Huus Andersen

Advokatfuldmægtig
Lou Advokatfirma

RANDERS: I april har en beskyldning fra den keramiske designvirksomhed Anne Black imod Netto for plagiering af tre keramiske produkter – vase, krukke og hængeurtepotte – fyldt meget i medierne. Tilfældet er ikke enestående, og ofte er drejbogen den samme: Den krænkede part fortæller om sit meget originale og enestående produkt, som er blevet krænkede, mens krænkere ofte fortæller, at det er en simpel genstand, der ikke nyder beskyttelse, og man i øvrigt bare har ladet sig inspirere af "originalen".

Lad os høre, hvad Anne Black og Netto kan have haft at sige til hinanden:

AB: Kære Netto. I har et stort problem med lovligheden af de tre keramikprodukter, som I sælger for 39 kroner pr. stk. i jeres butikker.

Netto: Ulovlige varer? Det kan vi heldigvis straks afvise. Netto sælger ikke forfalskede mærkevarer, og vi indhenter altid en uvildig erklæring fra leverandørens advokat, der skriver under på at have set en fakturakæde, der max går tre led tilbage, således at vi er sikre på, at produktet er ægte.

AB: Det er slet ikke det, jeg taler om. Jeres produkt er naturligvis ikke en forfalskning af mit varemærke Anne Black.

En plat piratkopiering affalske varer fra for eksempel Puma eller Converse vil ingen danske supermarkeder foretage med åbne øjne.

Næ, i denne sag taler vi om ulovlig produktefterligning, hvilket er noget andet.

Netto: Okay så, men duskal faktisk slet ikke rette dit krav mod Netto, men derimod mod vores leverandør, Ronald A/S, der er ansvarlig for lovligheden.

AB: Som den krænkede part er jeg berettiget til at henvende mig til ethvert led i omsætningskæden – producent, importør eller forhandler. Jeg gider ikke diskutere med det lille firma Ronald A/S, der også i en række andre tilfælde er blevet beskyldt for plagiat.

Netto: Okay - let's talk.

AB: Mine varer er beskyttet af ophavsretsloven (OHL), og...

Netto: Nej, ikke nødvendigvis. Dine keramikvarer er simple, cylindriske produkter, som findes i utallige afskygninger. Udformningen af dine varer er banal, uden særpræg og langt hen ad vejen bestemt af funktionen, nemlig til at opbevare ting i. Vi bestrider, at dine varer overhovedet kan være omfattet af OHL - der ganske vist også beskytter brugskunst – idet dine simple vaser ikke har den fornødne kunstneriske kvalitet.

AB: OHL kræver ikke "kunstnerisk kvalitet" af et værk. Mine varer kan defineres som "praktiske brugsgenstande på løseområdet, som ved udformningen har fået et særligt kunstnerisk tilsnit". Det relevante krav efter OHL er kunstnerisk originalitet, ik-

ke kunstnerisk kvalitet, og det har mine vaser.

Produkter, der er beskyttet efter OHL, er karakteriseret ved en vis designmæssig indsats bagved. Modsat kan kopi-producenter som Ronald A/S typisk slet ikke dokumentere nogen produkt-udviklingsfase: Der foreligger ikke nogen lang fase med diverse forgæves forsøg, intet første, andet eller tredje udkast, der kan ikke sættes navn på en ansvarlig designer, der kan ikke dokumenteres udviklingsomkostninger – ingenting. Produktet er tilfældigvis dumpet ned fra himlen. Eller "designet" i Kina.

Netto: Hmmm, der findes jo altså masser af runde, hvide, cylindriske porcelænsbeholdere. Vi kan fra verdensmarkedet vise utallige eksempler på en hvid krukke eller en hvid hængeurtepotte, der også ligner din.

AB: Ja enig, enkeltvis og hver for sig kan I godt. Men i denne sag er det netop flerskygningen af identiske varer, der dokumenterer den tilstræbte kopiering. Når hele tre produkter alle tre ligner mine keramikvarer fuldstændigt (se min virale video på nettet), så er det ingen tilfældighed.

Netto: OK, men der er jo detaljeforskelle. For eksempel er din hængeurtepotte forsynet med tre stk. snore, mens vores kun har to.

AB: Her foreligger en tilstræbt variation fra originalen. Ronald A/S er begyndt med facit, nemlig mine vaser, og har så blot bedt sin kinesiske producent om at indbygge nogle få variationer, der udelukkende har til formål at

kunne argumentere for en forskel til min original.

Netto: Nå, men hvorom alting er: Kunderne lader sig altså ikke forvirre, for en AB-urtepotte sælges i brugskunstbutikker for 300 kroner, mens vores er til salg i en discountkæde for 39 kroner. Både pris og afsætningskanal er jo vidt forskellige.

AB: Jeg må anerkende dette argument i mere uklare tilfælde, men her er kopieringen klar, og Netto er ikke berettiget til at snylte på mit design.

Netto: Nå, kan vi forlige denne møgsag? Hvad kræver du da?

AB: Efter OHL §83 kan jeg for det første kræve erstatning for mit afsætningstab, for Nettos uberettigede fortjeneste og for devalueringen af brandet Anne Black ved, at billige kopier sælges i Netto.

For det andet kræver jeg et vederlag i form af den hypotetiske licens, som Netto skulle have betalt mig, såfremt jeg havde givet tilladelse til produktion og markedsføring af jeres produkter. Denne kan for eksempel fastsættes til 10 procent af Nettos udsalgspris på produkterne.

For det tredje er jeg som designer berettiget til en godtgørelse for ikke-økonomisk skade for jeres krænkelse af min *droit morale*. Denne sætter vi til 25.000,00 kroner

For det fjerde kræver jeg destruktion af eventuel lagervare, der ikke er blevet solgt, og for det femte en offentlig undskyldning.

Netto: Du er en hård madamme, Anne. Men lad os nu prøve at tale stille og roligt om

dette. Som du sikkert ved, har Netto lidt flere penge til at føre retssag for end du, og dit økonomiske krav vil altid være lille: Du kan ikke dokumentere størrelsen af vederlaget, da du jo aldrig giver licens, og da vi slet ikke sælger til samme målgruppe, vil du heller ikke

kunne få erstatning for afsætningstab. Du har kunnet bruge denne sag som reklame for dit firma, men nu er det vist bedst for os begge, at vi får talt os til rette, tror du ikke?

AB: Lad os prøve.

↓ Advokaterne skriver

I hver udgave af ErhvervsMagasinet vil advokater fra Lou Advokatfirma på skift skrive om aktuelle og alment interessante juridiske problemstillinger.

Lou Advokatfirma udfører rådgivning og bistand især til danske og udenlandske virksomheder samt organisationer og private.

Firmaet beskæftiger flere end 60 medarbejdere heraf over 20 jurister med individuelle kompetencer inden for juraens kerneområder.

En del af firmaets ydelser er tillige ejendomsadministration af cirka 7000 enheder.

Med kontorer i Randers, Aarhus, København og Hobro yder Lou Advokatfirma rådgivning og bistand over hele landet, og gennem international deltagelse i The Geneva Group har firmaet adgang til lokal ekspertise inden for juridiske og skattemæssige forhold i lande over det meste af verden.

Denne uges skribenter er:

JOHN H. JEPPESEN

NICOLAI HUUS ANDERSEN